

ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY OBCE NESLUŠA K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROK 2025

Podľa § 18f ods. 1 pís. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2025 (ďalej len stanovisko).

Návrh viacročného programového rozpočtu Obce Nesluša na roky 2025 – 2027 bol v zákonom stanovenej lehote zverejnený na úradnej tabuli obce, na elektronickej úradnej tabuli a na webovom sídle obce (www.neslusa.sk). Dňom vyvesenia návrhu rozpočtu začala plynúť najmenej desať dňová lehota, počas ktorej mohli fyzické osoby a právnické osoby uplatniť pripomienku k návrhu rozpočtu v písomnej forme, elektronicke alebo ústne do zápisnice na obecnom úrade.

A. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Pri spracovaní môjho stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu rozpočtu, ktorý bol zverejnený na úradnej tabuli obce, elektronickej tabuli a na webovom sídle obce (www.obecneslusa.sk). Posudzovala som zákonnosť ako aj metodickú správnosť jeho zostavenia a predloženia na schválenie obecnému zastupiteľstvu.

Legislatívnym východiskom zostavenia rozpočtu je ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti a zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. (ďalej len zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy).

Subjekty verejnej správy sú povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky. Subjekty verejnej správy zohľadňujú pri zostavení svojho rozpočtu prognózy zverejnené ministerstvom.

Podľa §4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv, k zriadeným rozpočtovým organizáciám.

Podľa § 4 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy súčasťou rozpočtu obce sú príjmy a výdavky obcou zriadenej rozpočtovej organizácie. Základná škola s materskou školou ako rozpočtová organizácia obce je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na rozpočet obce a ako subjekt rozpočtového procesu na obci je súčasťou tvorby rozpočtu a následne aj súčasťou zmien rozpočtu obce.

Obec zostavila rozpočet podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s osobitným predpisom a použila ju pri zostavení návrhu rozpočtu, pri rozpise rozpočtu, pri spracovaní podrobného rozpočtu, pri sledovaní a vykazovaní údajov a realizácii rozpočtových príjmov a rozpočtových výdavkov, pri rozpočtovaní a sledovaní finančných operácií.

Podľa §9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, ktorom sú vyjadrené zámery a ciele rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky. Rozpočet na rozpočtový rok 2025 je po jeho schválení obecným zastupiteľstvom záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú orientačné.

Návrh rozpočtu je zostavený v členení na:

bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie.

Navrhované výdavky rozpočtu obce sú alokované do 9 programov, ktoré sa vnútorne členia na podprogramy, prvky a projekty. Každý program predstavuje rozpočet obce pre danú oblasť, má definovaný zámer, vyjadrujúci želaný dlhodobý dôsledok plnenia príslušných cieľov, ktoré si obec stanovila. Každý program má priradený stručný, výstižný názov. Programy a ich časti obsahujú konkrétne merateľné ciele, ktoré prezentujú plánované výstupy a výsledky práce obce a obecných organizácií v nasledujúcich troch rokoch. Podprogram je ucelená časť programu, ktorá obsahuje vzájomne súvisiace aktivity a špecifikuje súvisiace tematické a výdavkové skupiny programu. Každý podprogram má pridelený stručný a výstižný názov.

Prvok je časovo neohraničená bežná aktivita, ktorá produkuje tovar a službu. Každý prvok má pridelený stručný, výstižný názov. Vo väčšine programov obce je funkcia prvku obsiahnutá v podprograme.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY ROZPOČTU

Východiskom pre zostavenie návrhu rozpočtu je vývoj príjmov a výdavkov v predchádzajúcom období, t. j. skutočné plnenie rozpočtu k 31. 12. 2022, k 31. 12. 2023, monitoring vývoja rozpočtu za rok 2024 a očakávané plnenie a čerpanie rozpočtu k 31. 12. 2024, monitoring vývoja inflácie, cien tovarov a služieb, najmä energií a stavebných materiálov. V príjmovej časti rozpočtu sa vychádza z aktuálnych prognóz daňových príjmov verejnej správy na roky 2025 až 2027 ako aj z uzatvorených zmluvných vzťahov, ktoré ovplyvňujú príjmovú a výdavkovú časť rozpočtu.

Rozpočet na roky 2026 a 2027 nie je v zmysle § 9 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov záväzný.

Obec má podľa § 12 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy povinnosť v priebehu rozpočtového roka sledovať svoje rozpočtové hospodárenie, monitorovať vývoj príjmov a k tomuto vývoju prispôbiť čerpanie výdavkov. Na základe priebežného sledovania plnenia rozpočtových príjmov a čerpania rozpočtových výdavkov je nevyhnutné v rozpočte vykonávať zmeny rozpočtu výdavkov a to vrátane zmien programov obce. Zmeny rozpočtu sa vykonávajú rozpočtovými opatreniami, ktoré sú predkladané obecnému zastupiteľstvu.

Rozpočet Obce Nesluša na rok 2025 je navrhnutý ako vyrovnaný.

Bežné príjmy rozpočtu sú navrhované vo výške 2 752 376,00 €, výdavky 2 238 598,00 €, kapitálové príjmy sú rozpočtované na 827 040,00 €, výdavky na 1 668 350,00 € a rozpočet finančných operácií tvoria príjmy vo výške 333 532,00 € a výdavky 6000 €.

Schodok kapitálového rozpočtu je krytý prebytkom bežných príjmov a finančných operácií.

Návrh programového rozpočtu obce Nesluša na roky 2025 – 2027 v členení na funkčnú a ekonomickú klasifikáciu je uvedený v tabuľkovej časti programového rozpočtu - Návrh finančného rozpočtu obce v členení podľa programov .

Rozpočtové hospodárenie obce – zostavenie rozpočtu obce v €:

Rozpočet obce	Príjmy	Výdavky	Prebytok/schodok rozpočtu
Bežný rozpočet	2 752 376,00	2 238 598,00	513 778,00
Kapitálový rozpočet	827 040,00	1 668 350,00	-841 310,00
Rozpočet príjmov a výdavkov spolu	3 579 416,00	3 906 948,00	-327 532,00
Finančné operácie	333 532,00	6 000,00	327 532,00
Rozpočet	3 912 948,00	3 912 948,00	0,00

Rozpočet bežných príjmov:

Bežné príjmy z hľadiska zdrojov sú vlastné a cudzie.

Bežné vlastné príjmy sú daňové a nedaňové.

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s vyšším rozpočtom bežných príjmov oproti schválenému rozpočtu na rok 2024 (o 398 065,00 €), bežné príjmy sa rozpočtujú nad úroveň očakávanej skutočnosti plnenia bežných príjmov k 31. 12. 2024 (o 46 733,00 €).

Vývoj bežných príjmov:

v €:

Rok	Schválený rozpočet bežných príjmov	Skutočnosť plnenia bežných príjmov
2018	1 849 635,00	1 740 157,02
2019	1 942 381,00	1 998 248,68
2020	2 031 870,00	2 062 791,88
2021	2 037 656,00	2 184 498,08
2022	2 128 718,00	2 313 775,50
2023	2 776 636,00	2 750 170,40
Návrh 2024	2 354 311,00	OS 2 705 643,00
2025	2 752 376,00	

Podielová daň v správe štátu podľa zákona č. 564/2004 Z. z. tvorí významnú a najdôležitejšiu časť vlastných príjmov územnej samosprávy, čo sa týka podielu na celkových príjmoch.

Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve je 1 111 878,00 €.

Od roku 2025 budú účinné zmeny zákonov č. 564/2004 Z. z. a nariadenia vlády č. 668/2004 Z. z. , ktorými sa znižuje výnos dane obcí zo 70 na 55,1 % a podiel počtu žiakov na výnose zo 40 na 24,9 %. V zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov výnos dane z príjmov fyzických osôb je príjmom rozpočtu obcí vo výške 55,1 %. Výnos dane sa rozdeľuje podľa kritérií v zmysle nariadenia vlády o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy č. 668/2004 Z. z. Predpokladaný príjem je rozpočtovaný podľa októbrovej prognózy Ministerstva financií Slovenskej republiky.

V dôsledku významného zásahu do výnosu podielovej dane zo štátneho rozpočtu, ktorá smeruje do rozpočtov samospráv je zrejmá opatrnosť pri rozpočtovaní bežných príjmov na rok 2025.

Dane z majetku

Daň z nehnuteľností 52 250 €.

Daň z nehnuteľnosti upravuje zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov.

Daň z nehnuteľností sa člení na daň z pozemkov, daň zo stavieb a daň z bytov a nebytových priestorov. Návrh vychádza z odhadu skutočnosti za rok 2024.

Dane na tovary a služby

Ostatné miestne dane 104 950 €

Pre jednotlivé miestne dane vyberá obec na základe zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady – daň za psa, daň za ubytovanie, daň za užívanie verejného priestranstva, daň za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Aj pri ostatných daniach sa vychádza z odhadu skutočnosti za rok 2024.

Návrh rozpočtu príjmov z daní z nehnuteľnosti a z daní za tovary a služby na rok 2024 vychádza zo schválených všeobecne záväzných nariadení obce.

- Nedaňové príjmy:

Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku

Príjmy z vlastníctva: 5 610 €. Príjmy za prenájom nehnuteľného majetku (z prenajatých pozemkov, z prenajatých budov, priestorov a objektov, z prenajatých strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia).

Administratívne a iné poplatky a platby

Administratívne poplatky 8 310 €. V tejto podpoložke sú rozpočtované správne poplatky vyberané obcou, predovšetkým výber správnych poplatkov za overenie podpisov, výruby stromov, povolenie rozkopávok, za stavebné povolenia a pod.

Poplatky a platby z nepriemyselného a náhodného predaja služieb 102 730 €. Patria sem prijaté poplatky a platby za tovary a poskytnuté služby, ktoré nie sú priemyselnej povahy a príjmy z predaja spojené s obvyklými sociálnymi a spoločenskými službami.

Ďalšie administratívne poplatky a iné poplatky a služby 360 €, za odber pozemnej vody 360 €.

Úroky z vkladov :

Z účtov finančného hospodárenia 220 €.

Iné nedaňové príjmy:

Ostatné príjmy 13 883 €. V obci Nesluša pod tento príjem spadajú refundácie elektriny na bývalom zdravotnom stredisku a v centre obce, príjem za stravné lístky zo sociálneho fondu a od zamestnancov.

Príjmy rozpočtových organizácií 89 200 €. Zahrnujú odvod z príjmového účtu rozpočtovej organizácie obce – Základnej školy s materskou školou Nesluša. Sú to príjmy na účte školskej jedálne, školského klubu, poplatky v materskej škole a v centre voľného a pod.

Granty a transfery

Transfery v rámci verejnej správy 1 262 985 €

Obec v tomto roku počíta s dotáciami zo štátneho rozpočtu, zdrojov Európskej únie a od iných organizácií v nasledujúcom zložení:

Normatívne finančné prostriedky pre základnú školu	648 560 €
Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia	1 250 €
Asistent učiteľa	51 372 €
Vzdelávacie poukazy pre základnú školu	6 880 €
Dotácia na stravovanie žiakov materskej a základnej školy	71 250 €
Iné (špecifiká, učebnice, školské potreby)	32 045 €
Projekt NIVAM	15 432 €

Normatívne financovanie materskej školy	315 254 €
Nenormatívne financovanie materskej školy	30 546 €
Granty	2 000 €
Spolu pre rozpočtovú organizáciu	1 174 589 €
Prídavky na deti	3 600 €
Náplne do defibrilátora	214 €
Cestná doprava	139 €
Životné prostredie	390 €
Matrika	6 707 €
Register obyvateľstva	1 098 €
Sklad civilnej ochrany	312 €
Dom opatrovateľských služieb	72 936 €
Dotácia na dobrovoľnú požiaru ochranu	3 000 €

Kapitálové príjmy :

Obec v najbližšom období nepočíta s príjmami predaja majetku.

Granty a transfery

Transfery v rámci verejnej správy 827 040 €

Obec v tomto roku počíta s dotáciami zo štátneho rozpočtu a zdrojov Európskej únie v nasledujúcom zložení:

Rýchle energetické opatrenia Nesluša (zníženie energetickej náročnosti telocvične)	138 109 €
Nákup malotraktora v Obci Nesluša	14 850 €
Triedený zber Dolných Kysúc	409 438 €
Zavlažovanie ihriska (Slovenský futbalový zväz)	6 000 €
Sociálne zariadenie v budove bývalého zdravotného strediska	258 643 €

Obec v tomto roku počíta s dotáciami zo štátneho rozpočtu, zdrojov Európskej únie a od iných organizácií. Financovanie rozvojových investičných programov je zabezpečené z cudzích zdrojov (granty a transfery). Spolu financovanie musí byť zabezpečené obcou z jej z vlastných zdrojov.

Finančné operácie:

Celková výška	333 532 €
Finančná operácia pre účely rozpočtového procesu je každá transakcia s finančnými aktívami a finančnými pasívami.	
Zostatky na finančných účtoch	181 532 €
Zapojenie rezervného fondu	150 000 €
Prijaté zábezpeky z nájmu	2 000 €

Príjmové finančné operácie

	Skutočnosť 2022	Skutočnosť 2023	Rozpočet 2024	Oč.skutočnosť 2024	Návrh 2025
Štátne dotácie	69 416,21	32 326,00	0,00	326 950,00	177 532,00
Vlastné zdroje	403 699,06	112 422,00	195 876,00	74 201,00	150 000,00

Iné zdroje	4 060,30	29 918,00	0,00	49 900,00	6 000,00
celkom	477 175,57	174 815,10	195 876,00	451 051,00	333 532,00

Vývoj príjmovej časti rozpočtu v €:

Rok	Schválený rozpočet príjmov celkom	Skutočnosť naplnenia príjmov celkom
2018	3 946 453,00	2 829 624,57
2019	3 227 027,00	3 152 893,63
2020	2 752 089,00	2 455 569,60
2021	2 944 986,00	3 095 601,35
2022	2 925 289,00	2 981 740,23
Návrh 2023	3 499 847,00	OS 3 331 267,26
2024	3 559 515,00	OS 3 387 975,00
Návrh 2025	3 912 948,00	

Vývoj výdavkovej časti rozpočtu v €:

Rok	Rozpočet výdavkov celkom	Skutočnosť čerpania výdavkov celkom
2018	3 946 453,00	2 653 932,60
2019	3 164 462,00	2 757 094,87
2020	2 655 051,00	1 662 009,16
2021	2 944 986,00	2 611 534,45
2022	2 925 289,00	2 742 564,79
Návrh 2023	3 486 607,00	OS 2 757 877,20
2024	3 559 515,00	OS 2 885 930,00
Návrh 2025	3 912 948,00	

C. ZÁVEREČNÉ ZHODNOTENIE NÁVRHU VIACROČNÉHO PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU

Pri zostavení návrhu rozpočtu boli dodržané zákonné povinnosti zostaviť rozpočet ako základný nástroj finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku - § 4 ods. 3 písm. b) zákona o obecnom zriadení a § 4 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a povinnosť zostavenia viacročného rozpočtu § 9 ods. 1 zákona č. 583/2004 Z. z. Rozpočet bol zostavený so zámermi a cieľmi, ktoré sa budú realizovať z výdavkov rozpočtu – programový

rozpočet. Rozpočet bol zostavený v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa § 10 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. V návrhu rozpočtu vyjadrené finančné vzťahy obce k štátu, k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, k zriadenej rozpočtovej organizácii a k rozpočtom iných obcí. V rozpočte bola uplatňovaná rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom (§4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z.) - § 4 ods. 7 zákona č. 583/2004. Návrh programového rozpočtu je spracovaný na schválenie v členení na funkčnú a ekonomickú klasifikáciu ako je uvedené v § 10 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z.. Je zostavený na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného roka , údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky. Rozpočet Obce Nesluša je navrhnutý ako vyrovnaný. Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový. Z plánovaného prebytku bežného rozpočtu a finančných operácií sa bude kryť schodok kapitálového rozpočtu, ktorý bol zostavený ako schodkový. Návrh viacročného programového rozpočtu bol zverejnený dňa 25. 11.2024 , v zákonnej lehote najmenej 15 dní pred rokovaním obecného zastupiteľstva na úradnej tabuli a webovom sídle obce, ustanovenia § 6 ods. 4 až 7 platia rovnako, pripomienkové konanie k návrhu rozpočtu sa koná podľa ustanovení, podľa ktorých sa koná pripomienkové konanie k vydaniu všeobecne záväzného nariadenia obce – k návrhu rozpočtu neboli predložené pripomienky .

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako viacročný rozpočet na roky 2025 – 2027 a tiež ako programový dokument, ktorý spĺňa základné princípy programového rozpočtovania a sú v ňom vyjadrené zámery rozvoja obce a potreby obyvateľov obce najmenej na tri rozpočtové roky. Po preverení náležitosti a obsahu návrhu viacročného programového rozpočtu na roky 2025 – 2027 konštatujem, že pri zostavení návrhu rozpočtu Obce Nesluša boli dodržané zákonné povinnosti.

Mária Kormanová
hlavná kontrolórka Obce Nesluša

.....